

DETI UČITEĽMI A UČITELIA ŽIAKMI

Deň učiteľov v Kline

Vždy 28. marca si pripomíname Deň učiteľov, ktorý sa spája s dňom narodenia pedagóga a mysliteľa Jána Amosa Komenského. Tento pedagóg sa svojou učiteľskou činnosťou zaradil medzi významné osobnosti v dejinách. Bol jedným z prvých bojovníkov za poskytnutie vzdelania ľuďom bez rozdielu rasy a sociálneho postavenia. Okrem potreby školskej dochádzky, vyučovania v materinskom jazyku, žiadal psychologickjší prístup k vyučovaniu i k žiakovi. Bol hlboko presvedčený o tom, že dobrá škola robí človeka lepším.

Okrem každoročného posedenia s predstaviteľmi obce – starostom Š. Peňákom a správcom farnosti vdp. E. Ďubekom, ktorí prišli učiteľom zablahoželať, sa Deň učiteľov oslávil ešte aj netradične.

Počas skrátených hodín na 30 minút vystriedali všetkých učiteľov žiaci. Možnosť vyskúšať si stáť pred celou triedou mali žiaci s lepším aj horším prospechom. Niektorí si dali na prípravu záležať a učiteľov aj spolužiakov svojím výkonom skutočne milo prekvapili. Následne mali možnosť vyjadriť sa k týmto anketo- vým otázkam:

1. Súhlasíš s názorom, že učiteľské povolanie je jedným z najkrajších, ale i naj-

„Pani učiteľka“ Livia Kosmelová na „svojej“ hodine

náročnejších povolání? Máš predstavu, čo všetko táto práca obnáša?

Podľa detí je táto práca najkrajšia práve preto, že je to práca s deťmi. Jednoznačne všetci majú predstavu, čo táto práca obnáša – dlhé prípravy, veľa času, trpezlivosti, námahy, vzdelávania sa. Od- učiť stovky detí za týždeň, tisícky za rok, prináša so sebou sebazaprenie a oberanie sa o osobné voľno...

2. Akými vlastnosťami musí byť učiteľ „vzbrojený“?

Najčastejšie opakujúcou sa odpoveďou bolo: milý k deťom, trpezlivý, vyrovnaný, dobrý, prispôsobivý, schopný naučiť, mal by mať pevné nervy, silné hlasivky a mal by byť aj prísny a neústupčivý.

3. Myslíš si, že práca učiteľa končí zvonením?

Túto otázku žiaci pochopili rôzne. Prevažuje odpoveď „nie“, pretože po zvonení učiteľa čaká príprava na ďalšiu hodinu či dozor. Iní túto otázku poňali len z pohľadu žiaka. Podľa nich by mal učiteľ opustiť triedu, keď

5. Máš dojem, že žiaci si dnes dostatočne vážia prácu učiteľa?

Čo si myslíš o výroku L. Štúra, ktorý sa pred vyše sto rokmi vyjadril o učiteľoch takto: „Učiteľ sa dal do služieb ducha, a preto musí prejsť cestou trnistou.“

Deti vidia „cestu trnistou“ v tom, že žiaci, aj keď nie všetci, si prácu učiteľa vôbec nevážia, sú drzí a neučia sa, hoci vedia, že učiteľom záleží na tom, aby pripravili do života schopných vzdelaných mladých ľudí.

– ar –

„Nová žiačka“ v lavici - L. Gáborová mala trochu viac rokov, než jej spolužiaci, ale o to usilovnejšie pracovala

zazvoní, aby žiakov neukrátil o prestávku.

4. Niektorí z vás mali dnes príležitosť vyskúšať si prácu učiteľa.

Aké sú vaše dojmy?

Vedeli by ste si predstaviť túto prácu v budúcnosti aj vykonávať?

Z odpovedí vyplýva stav „pol na pol“. V prípade, že nie, tak kvôli žiakom, ktorí by boli neposlušní, drzí. Báli by sa, že by nemali nervy ani rešpekt.

Naši poslanci rozhodli takto

UZNESENIE zo zasadania Obecného zastupiteľstva obce Klin zo dňa 22. 2. 2008

Berie na vedomie:

- žiadosť firmy SEVEN s. r.o. Klin o prehodnotenie nájomnej zmluvy z dôvodu zmeny prenajímanej plochy vzniknutej odpredajom prístrešku.
- zúčtovanie finančných prostriedkov TJ Klin za rok 2007 poskytnutých z rozpočtu obce.
- návrh VZN o pripojení sa na verejnú kanalizáciu v k.ú. Klin, ktoré bude dopracované a prejednané na nasledujúcom zasadnutí OZ.
- žiadosť p. Pavla Kubalu a manž. Janky, obaja bytom Klin č. 361, a p. Rastislava Kekeľáka a manž. Andrei, obaja bytom Klin č. 27, o výstavbu miestnej komunikácie v lokalite Od chotára v zmysle Doplnku č. I ÚPN obce Klin.
- informáciu starostu obce o zmenách a určení trvalého dopravného značenia v obci Klin na ceste č. III/52104 a miestnych komunikáciách.
- informáciu starostu obce o návšteve obce Klin poslankyňou NR SR p. Vierou Mazúrovou.
- informáciu o plánovanej medzinárodnej výstave psov – nemeckých ovčiakov.

Poveruje:

starostu obce požiadať znalca z odboru stavebníctva vypracovať znalecký posudok na ne-

Na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Kline 25. 4. 2008

bytové priestory v nájme SEVEN s.r.o. Klin, s možnosťou vyčíslenia nákladov vynaložených nájomcom na zhodnotenie prenajatých priestorov.

Ukladá:

stavebnej komisii v súčinnosti s nájomcom určiť rozsah vykonaných stavebných prác v príslušných merných jednotkách, ktorými došlo k zhodnoteniu prenajatých priestorov.

Schvaľuje:

- splátkový kalendár firmy SEVEN s.r.o. Klin na splatenie pohľadávok v mesačných splátkach 57200 Sk.
- hodnotiacu správu ZŠ s MŠ Klin za školský rok 2007/08.
- úpravu rozpočtu ZŠ s MŠ Klin na rok 2008.

d) predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok:

e) v rámci opatrenia I.l. ROP na realizáciu projektu „Rekonštrukcia ZŠ s MŠ Klin“, ktorý je realizovaný pre ZŠ s MŠ Klin v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Klin a ktorý je v súlade s plánom hosp. a soc. rozvoja.

f) zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o NFP.

g) financovanie projektu vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov na projekt.

h) spolufinancovanie projektu „Riešenie havarijného stavu budovy ZŠ“ vo výške 5%.

i) uzatvorenie zámennej zmluvy Obce Klin s COOP Jednota Námestovo o zámenne pozemkov parcela C-KN 431/4 o výmere 17 m², parcela C-KN 431/9 o výmere 110 m², parcela C-KN 431/5 o výmere 13 m² za parcelu C-KN 431/3 o výmere 140 m² zobrazené GP č. 1/2008, vyhotoviteľ Geodetické práce – Jozef Brandýs, Námestovo, dňa 17. 1. 2008.

j) žiadosť Eduarda Plutinského a manž. Janky, obaja bytom Klin č. 292, o výstavbu RD na parc. C-KN 1317/40, zapísaná na LV 2652, lokalita Roveň I. v k.ú. Klin.

k) žiadosť Juraja Simana a manž. Moniky, obaja bytom Tvrdošín, ul. Vládna

671, o výstavbu RD na parc. C-KN 1317/38 zapísaná na LV 2651, lokalita Roveň I. v k.ú. Klin.

l) žiadosť Mariána Krivánika a manž. Zuzany, obaja bytom Klin č. 129 o výstavbu RD na parc. C-KN 401/I, zapísaná na LV 640.

m) žiadosť Moniky Chlupáčkovej, bytom Klin č. 214, o výstavbu RD na parc. C-KN 1299/55, zapísaná na LV 2636 v k.ú. Klin.

n) práce navyiac oproti predloženému projektu v rámci „Rekonštrukcie a modernizácie sály KD v Kline“.

Neschvaľuje:

a) návrh Štefana Červeňa a manž. Viery, obaja bytom Klin č. 44, na odkúpenie pozemku obcou Klin parc. C-KN 1191/7 o výmere 103m² za cenu 15 000 Sk. Uvedená parcela je súčasťou miestnej komunikácie, ktorá bola vybudovaná v predchádzajúcich rokoch za účelom sprístupnenia pozemkov pod výstavbu rodinných domov v rámci bytovej výstavby. Na odkúpenie pozemku OZ navrhuje cenu 20 Sk za 1m².

b) žiadosť Juraja Revaťa a manž. Heleny, obaja bytom Námestovo, ul. Slnečná 163, o výstavbu RD na parc. CKN 1317/46, lokalita Roveň I. v k.ú. Klin.

Na Kunovej ulici pribudla ďalšia trafostanica, ktorá umožní rozvod elektrickej energie pre nové domy

UZNESENIE zo zasadania Obecného zastupiteľstva Obce Klin zo dňa 25. 4. 2008

Berie na vedomie:

- informáciu starostu obce o dodatočne vynaložených nákladoch na výstavbu káblových rozvodov verejného osvetlenia na Kunovej ulici vo výške 126 000 Sk.
- informáciu starostu obce o stave a priebehu výstavby kanalizácie v obci.
- informáciu starostu obce o výstavbe trafostanice, rozvodov NNNK pre IBV a zahustenie VN siete na Kunovej ulici.
- prerokovanie žiadosti p. Mariána Slovika a manž. Ivety rod. V, Klin č. 17 z dôvodu riešenia miestnej komunikácie.

Poveruje:

starostu obce vstúpiť do rokovania so Slovenským vodohospodárskym podnikom z dôvodu prípravy projektu „Úprava a regulácia vodného toku Kliňanka“ z operačného programu pre životné prostredie.

Ukladá:

- komisii pre výstavbu a pôdohospodárstvo zvolať vlastníkov pozemkov za účelom riešenia miestnej komunikácie v lokalite Od chotára (od Jozefa Volfa po Jozefa Kosmeľa).
- komisii pre výstavbu a pôdohospodárstvo zvolať vlastníkov pozemkov za účelom oboznámenia s návrhovým riešením miestnej komunikácie podľa územného plánu obce Klin v lokalite Pod Grapovo.

c) finančnej komisii preskúmať podmienky odpredaja osobného vozidla Renault 19 evidenčné číslo NO 858 AO v zmysle zákona o obecnom majetku a darovacej zmluvy zo dňa 13. 12. 2004 do 30. 5. 2008.

Schvaľuje:

- VZN o spôsobe a výške úhrady za poskytovanie spoločného stravovania.
- projekt „Elektronizácia a revitalizácia zariadení školského stravovania 2008“ so spoluúčasťou obce na projekte v prípade realizácie vo výške 15 000 Sk.
- žiadosť Miloša Sroku a manž. Márie rod. Majdulíková, obaja bytom Západ 1145/35, Trstená o výstavbu RD na parc. E-KN 1396/1 v katastri obce Klin. Stavebné povolenie bude vydané v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a územného plánu obce s vybudovaním inžinierskych sietí na náklady stavebníka.
- organizovanie Dňa športu a kultúry dňa 29. 6. 2008 a vytvorenie organizačného výboru z poslancov OZ a členov spolkov a združení.
- doplnenie Redakčnej rady obecných novín Echo KLINA o členov – Ing. Peter Jendroľ a Adriána Kekeláková.

Neschvaľuje:

žiadosť Mgr. Daniely Chomatovej, bytom Grebáča-Orlova 861/II, Námestovo o odkúpenie pozemku na parc. č. 1291/2 o výmere 403 m².
–OcÚ–

Nová autobusová zastávka na vyšnom konci

PRESTAVALI SME SÁLU kultúrneho domu

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva sme prestavali sálu nášho kultúrneho domu firmou STAVPOČ – František Jendroľ.

V rozhodnutí OZ sa vychádzalo hlavne z nutnosti zatepliť strechu, ktorou unikalo veľké množstvo tepla. Popri tom sa vyrovnala omietka všetkých stien a nevyužitá premietacia miestnosť bola premenená na pekný balkón s možnosťou sedenia. V hlavnej sále sa vybudovalo schodisko na balkón, znížil sa strop, zabudovalo sa nové stropné a bočné osvet-

lenie, namontovalo sa nové ozvučenie, radiátory boli zakryté novým dreveným obložением a staré vchodové dvere boli nahradené vkusnými modernými. Sála takto dostala nový ráz. Vyzerá priestrannejšie, moderne, čisto a zväčšila sa jej kapacita. Celá prestavba vyšla obec na 1 920 000 Sk.

V budúcnosti obec plánuje zrekonštruovať tamojšiu kuchynku, vchod do budovy obecného úradu a zakúpiť nový inventár do sály. –red–

Toboročné zemné práce na Kunovej ulici

SEPAROVANIE ODPADU – VÝZVA BUDÚCNOSTI

Známy anglický spisovateľ Bernard Shaw povedal: „Naučili sme sa lietať ako vtáci, naučili sme sa potápať ako ryby, ostáva nám naučiť sa žiť na zemi.“ Naučiť sa žiť na zemi – to platí aj pre každého z nás vo vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

Život na našej planéte ovplyvňuje sám človek svojím spôsobom života, pričom práve on svojím konzumným spôsobom života veľa okolo seba ničí, a tým ničí i seba. Stačí sa pozrieť na množstvo odpadu, ktoré sme schopní vyprodukovať. Je ním všetko, čo sa nám zdá byť už nepotrebné, nechcené a čoho sa chceme zbaviť. Narastajúce množstvo odpadu nás môže „položiť na lopatky“, pokiaľ si neuvedomíme, že to, čo je pre nás odpadom, môže poslúžiť inde ako hodnotný zdroj. Veľa odpadu je surovinou, ktorú možno využívať.

Ako? – separovaním a kompostovaním (kompostovaniu sa budeme venovať v bud. čísle). Pri separovanom zbere sa nepotrebná, vyhodnená surovina stáva druhotnou surovinou, ktorú je možno opäť použiť. Výrazne sa tým znižuje

množstvo komunálneho odpadu ukladaného na komunálne skládky, čím sa chráni naše životné prostredie a môže značne ovplyvniť výšku poplatkov za odvoz odpadu na skládku. Ušetrí tak obec, čím ušetríme všetci, a hlavne „ušetríme“ si tak potrebné zdravé životné prostredie.

Štefan Peňák,
starosta obce

Názov odpadu / Množstvo odpadu z obce Klin (t)	Rok 2007	Rok 2006	Rok 2005	Rok 2004	Rok 2003
Sklo	13,45	14,67	9,91	1,0	–
Plasty	13,69	5,62	1,79	0,5	–
Zmesový komunálny odpad	242,74	213,54	229,7	225,3	234,3
Objemný odpad	58,04	35,64	20,14	24,1	–
Popol a škvára	1,6	3,76	30,48	16,7	–
Vyradené zariadenia obs. chlórfluórované uhľovodíky	0,93	0,12	0,68	–	–
Vyradené elektr. zariadenia obs. nebezpečné časti	0,73	0,5	0,65	1,6	–
Vyradené elektr. zariadenia	0,99	0,32	0,26	–	–
Batérie a akumulátory	0,52	0,72	1,7	3,0	–
Stavebné odpady	–	6,32	8,22	–	–
Textílie	–	–	0,18	0,1	–
Papier	6,1	–	–	–	–

ZMENY V ZBERE SEPAROVANÉHO ODPADU

1. ELEKTRONICKÝ ŠROT Čo to je?	chladničky, práčky, sporáky, vysávače, rozhlasové a televízne prijímače, mikrovlnné rúry, el. ventilátory, kávovary, fritézy, fény, mlynčeky, videorekordéry, hriankovače, mobily, telefóny, počítače, holiace strojčeky, žehličky, vŕtačky, elektr. vŕtačky a pod. Odpad musí obsahovať všetky súčiastky a káble!
Čo v ňom nemôže byť?	sklo, biologicky rozložiteľný odpad, priemyselný olej, kyseliny, lúhy a iné škodlivé látky a plasty s obsahom škodlivín
2. PLASTY Čo to je?	plastové obaly z nápojov a iných potravín, z kozmetiky, z čistiacich prostriedkov, plastové vrecia, obalové fólie, nápojové kelímky, prepravky, rôzne úlomky plastov z domácnosti a pod.
Čo v ňom nemôže byť?	sklo, biologicky rozložiteľný odpad, priemyselný olej, kyseliny, lúhy a iné škodlivé látky a plasty s obsahom škodlivín
3. PAPIER Čo to je?	staré noviny a časopisy, kartónové krabice, papierové vrecia, vlnitá lepenka neznehodnotená vlhkosťou
Čo v ňom nemôže byť?	kovy, sklo, stavebný odpad, biologicky rozložiteľný odpad, priemyselný olej, kyseliny, lúhy a iné škodlivé látky Odpad nesmie byť znehodnotený vlhkosťou
4. SKLO Čo to je?	prázdne sklenené fľaše a úlomky skla rôznej farby
Čo v ňom nemôže byť?	zbytky stravy, priemyselný olej, kyseliny, lúhy a iné škodlivé látky, lepené sklo, ploché sklo s drôtenou vložkou, železná ruda, žiaruvzdorný materiál, uhlie a uhoľný prach, kameňky, olovnaté sklo, varné sklo (simax), televízne obrazovky
5. TETRAPACK Čo to je?	papierové z mliečnych výrobkov (mlieko, smotana), džúsov nesýtených nápojov
Čo v ňom nemôže byť?	silne znečistené obaly
V čom ho mám odovzdať?	a) v plastových vreciach v domácnostiach spolu s plastom, odber od rodinných domov b) prostredníctvom ZŠ – ekologický krúžok
6. KOVOVÉ OBALY Čo to je?	kovové obaly s obsahom hliníka z nápojov (pivo, nealko nápoje), iné obaly ako s obsahom hliníka (konzervy s potravin)
Čo v ňom nemôže byť?	silne znečistené obaly, obaly z chemických látok (farby, riedidlá)
V čom ho mám odovzdať?	a) v plastových vreckách spolu s plastom a tetrapackom b) prostredníctvom ZŠ – ekologický krúžok

NEDODRŽIAVANIE TÝCHTO ZÁSAD ZNEHODNOTÍ ÚSILIE TÝCH, KTORÝM ŽIVOTNÉ PROSREDIE NIE JE LAHOSTAJNÉ.
Veríme, že dodržiavanie zásad vám nepridá prácu, ale ušetrí finančné prostriedky na likvidáciu ostatného domového odpadu.
Vo zvýšenej miere prispeje k zlepšeniu ochrany životného prostredia.

Valné zhromaždenie vlastníkov podielov v Urbáre

Podiely na zisku budú vyplatené vlastníkom podielov dňa 30. 5. 2008. Vyplácať sa budú v kancelárii predsedu Urbáru od 9.00 hod. do 17.00 hod.

Dňa 2. 3. 2008 sa konalo Valné zhromaždenie vlastníkov podielov v Urbáre – pozemkové spoločenstvo Klin a členov Lesného združenia obce Klin.

Predseda Urbáru – Pozemkové spoločenstvo Klin – Marián Klinovský vo svojej správe zhodnotil tri okruhy činnosti: ťažobnú a pestovnú činnosť, výrobu reziva na urbárnej píle a prevádzku lyžiarskeho vleku.

Zo správy vyplynulo, že ťažobná činnosť bola zameraná na spracovanie vetrovej a kôrovcovej kalamity, ako aj na výchovnú ťažbu v porastoch do

50 rokov prebierky. Časť vyťaženej drevnej hmoty bola spracovaná na urbárnej píle, zvyšok bol odpredaný priamym predajom. Činnosť na urbárnej píle bola, a aj v súčasnosti je, zameraná na výrobu stavebného reziva (hranoly, fošne, laty, dosky a pod.). Pre podielníkov Urbáru je zaujímavá možnosť porezu guľatiny z ich súkromného lesa za znížené ceny. Lyžiarsky vlek bol prevádzkovaný len v zimnej sezóne 2006/07, v zimnej sezóne 2007/08 prevádzkovaný nebol pre nedostatok snehu.

Činnosť vlastníkov súkromných lesov (členov Lesného združenia obce Klin) bola sústredená na ťažbu dreva. Väčšina vlastníkov však venuje málo pozornosti lesným porastom – je zanedbaná hygiena lesa, nachádza sa v ňom veľké množstvo nespracovanej ležaniny, stromov napadnutých podkôrnym hmyzom. V roku

Píla

2007 bolo vydaných 51 platných súhlasov na ťažbu dreva, pričom bolo vyťažených 845,43 m³ guľatiny.

Rokovanie prebiehalo v pokojnej atmosfére, diskusné príspevky boli vecné a bolo z nich cítiť záujem diskutujúcich o zveladovanie spoločného majetku.

Valné zhromaždenie v závere svojho zasadnutia jednoducho schválilo návrh na rozdelenie zisku za rok 2007 vlastníkom podielov vo výške 800 000 Sk.

Ing. Marián Klinovský,
predseda Urbáru-Pozemkové spoločenstvo Klin

Zmeny neobišli ani roľníkov v Klíne

9. februára tohto roka sa v kultúrnom dome v Klíne stretli súkromní roľníci našej obce na schôdzi Rolníckeho svojpomocného družstva (RSD). Začiatky jeho práce sa spájajú s rokom 1992 (vďedajšie JHR), ktorého zakladateľmi boli páni Karol Revaj, st. a Alojz Stuchlý. Družstvo fungovalo pár rokov, ale postupom času zaniklo. O jeho znovuzrodenie sa v rokoch 2002 – 2003 postarali opäť jeho zakladatelia a družstvo má momentálne 76 členov.

Predsedom RSD v Klíne je K. Revaj, st., podpredsedom D. Laššák, st. a členmi predstavenstva sú: J. Červeň, F. Volf, K. Revaj, ml. a V. Stuchlý.

Hlavným dôvodom tejto schôdze bolo informovať o výsledkoch seminára v Dolnom Kubíne, ktorý sa konal za účasti ministerky poľnohospodárstva Z. Kramplovej. „Úlohou družstva je podpora súkromných roľníkov a hospodárov v našej dedine a cieľom seminára v D. Kubíne

Na schôdzi miestneho RSD (zľava) M. Laššáková, Š. Peňák, K. Revaj st., V. Stuchlý a D. Laššák st.

bolo informovať o zmenách týkajúcich sa aj našej obce,“ povedal nám predseda miestneho RSD p. Revaj.

Prítomní si vypočuli správu o hospodárení RSD v Klíne a dozvedeli sa o tom, za akých podmienok sa môže občan Klína stať členom RSD, o podmienkach prenajímania pôdy, dotáciách za obrobienie pôdy, o povinnostiach občanov chovajúcich hovädzí dobytok, o prípadných pokutách pri nedodržiavaní zákona, o presune zvierat, o domácich zakáľkách, apod. „Snažíme sa pomôcť

našim poľnohospodárom, aby táto práca, ktorá nás baví a ktorú sme naučení robiť, išla s dobou a k úžitku našich ľudí,“ vyjadril sa na záver p. Karol Revaj.

Sála bola plná hlavne staršou generáciou, ktorá bola „odchovaná“ na práci v poľnohospodárstve, ale medzi členmi družstva bolo vidieť aj mladých ľudí, ktorým táto práca učarovala. Snáď sa naše úrodné polia a lúky časom nestanú iba miestom pre rast buriny, a aj miestnemu RSD v Klíne sa podarí poľnohospodárov v ich práci podporiť. – ake-

Naši roľníci prišli, aby sa dozvedeli nové informácie

Sú schopní poskytnúť prvú pomoc

Nedávna vydarená akcia MS SČK v Kline – prednáška MUDr. A. Mikolajčíka o poskytovaní prvej pomoci, vyvolala veľmi pozitívny ohlas medzi jej účastníkmi a mnohí prejavili záujem dozvedieť sa ešte viac. Už minulý rok sa na kurz prvej pomoci prihlásilo 15 záujemcov a tento rok ďalších 16. Potešujúce je, že z nich boli 4 muži.

Miestny spolok SČK, vychádzajúc aj z potreby obce mať svoju „záchrannú jednotku“, ktorá bude poskytovať prvú pomoc pri rôznych športových podujatiach obce, veľmi rýchlo zareagoval na tieto požiadavky a zabezpečil 33-hodinový kurz prvej pomoci. Bol financovaný z prostriedkov, ktoré schválilo obecné zastupiteľstvo na osvetu.

Kurz viedla inštruktorka SČK – Anna Makovníková, ktorá 1 x týždenne vysvetľovala spôsoby poskytovania prvej pomoci. 31 našich občanov si takto osvojilo teoretické a hlav-

Vedomosti bolo treba preukázať v teste

ne praktické poskytovanie prvej pomoci v rôznych situáciách. Atmosféra stretnutí bola veľmi príjemná, otvorená, jej účastníci kládli množstvo otázok a každý si ochotne vyskúšal riešenie modelových situácií.

Všetci si vyskúšali zásah pri prvej pomoci. Zľava: M. Kosmelová a D. Svetlošáková

M. Peňáková, predsedníčka MS SČK, odovzdáva osvedčenie p. Jozefovi Jendroľovi

Záver kurzu patril testu, ktorý úspešne absolvovali všetci jeho účastníci. Nakoniec obdržali osvedčenie o spôsobilosti poskytnúť prvú pomoc a malý darček od MS SČK. Kurz sa skončil posedením a dobrým

pocitom, že majú vedomosti a schopnosť zasiahnuť tam, kde je ohrozený život človeka. Dúfajme, že si v krízovej situácii zachovajú rozvahy a budú práve tam, kde ich bude niekto potrebovať. *– red –*

Na muzikáli v Bratislave

Už sa stáva tradíciou, že začiatkom jari organizuje MS SČK v Kline návštevu kultúrneho podujatia v rámci Slovenska. V sobotu 12. 4. 2008 to bola Bratislava, kde na Novej scéne uvádzali muzikál Fidlíkant na streche.

Určite budú účastníci nášho zájazdu so mnou súhlasiť, že

budeme dlho spomínať na tento kultúrny zážitok. Vynikajúce herecké a spevácke výkony v réžii Jozefa Bednárika, úžasná choreografia Jána Ďurovčíka, ale predovšetkým hlboká myšlienka celého predstavenia nenechala žiadneho diváka chladného. Piesne, tance, vtipné dialógy a za všetkým

múdrosť a viera „obyčajného človeka“ so svojimi starosťami a radosťami. „Nie je vylúčené, aby vták miloval rybu. Ale kde budú bývať?“ to je jedno zo zamyslení hlavného hrdinu.

Pred predstavením sme mali možnosť poprechádzať sa po Starom meste. A v autobuse bolo tiež veselo, o tom niet pochyb. Cestou sme zorganizovali tzv. „predpremiéru“. V spevác-

kej súťaži bol jednoznačný víťaz Dušan Gonšenička.

Zosúladiť výber predstavenia s očakávaním diváka, zabezpečiť vstupenky, dopravu a osloviť záujemcov vôbec nie je jednoduché. Členkám výboru MS SČK E. Katrákovej a M. Katrákovej, ktoré mali túto akciu na starosti, sa to podarilo, za čo im aj touto cestou chcem poďakovať.

M. Peňáková

Zaujímá nás, čo sa nachádza pred naším plotom

Krásne „pred-predzáhradky“

Kliňania si už dávno zvykli na to, že v predzáhradke (záhradke pred domom) sa dnes nepestuje mrkva, repa, či iná úžitková rastlina a upravená predzáhradka sa stala súčasťou pekného zovňajšku majiteľovho domu. Predzáhradky začali byť ozdobou našich nových, či starých domov. Lákajú krásou svojich kvetov, perfektnými trávnikmi, peknými kríkmi, skalkami.

Čoraz viac našich ľudí chápe význam estetického vzhľadu svojho obydľia v spojitosti so záhradou a hľadá vhodný spôsob, ako svoj dom zvýrazniť a ukázať zmysel pre krásu. Pochopili, že nemusíme mať všetci rovnaké kríčky, či kvety, pretože každý dom je iný (a teda potrebuje inak upravené okolie) a iní, teda jedineční, sú aj ľudia bývajúci v ňom.

Pred predzáhradkou je však aj plocha, ktorá už majiteľovi (pokiaľ si neukrojil zo svojho pozemku a plot neposunul) ne-

patrí a je obecná. Nazvime ju „pred-predzáhradka“. Je to často úzky prúžok zeme tiahnuci sa popri ich plote kopírujúci asfaltku alebo „rigol“ na spádovú vodu pozdĺž cesty. Hoci ide o obecnú plochu, mnohí naši občania sa o ňu obdivuhodne starajú. Uvedomujú si, že obec môže túto plochu v budúcnosti využiť na prípadný chodník, či nutné rozšírenie obecnej komunikácie a aj tak sa snažia, aby aj táto časť pred ich domom bola pekná. Vidíme tu sklalničky a iné trvalky, kríčky, pekne položené kamene; inde je ozdobou pekný, dobre udržiavaný trávnik.

Myslím, že prvým domom, ktorý s takouto úpravou začal, bol dom Lukovcov a ako vidieť, pekná skalka pani Margity Lukovej nápadom prítiahla viacerých a upravené „pred-predzáhradky“ sa rozrástli. Všetkých nás to veľmi teší, lebo chceme, aby Klin patrilo medzi krásne, vkusne upravené obce, kde je radosť prísť.

-j-

Daniela a Martin Pisarčíkovi
1. 9. 2007

Martina a Juraj Meškovi s neterami 22. 9. 2007

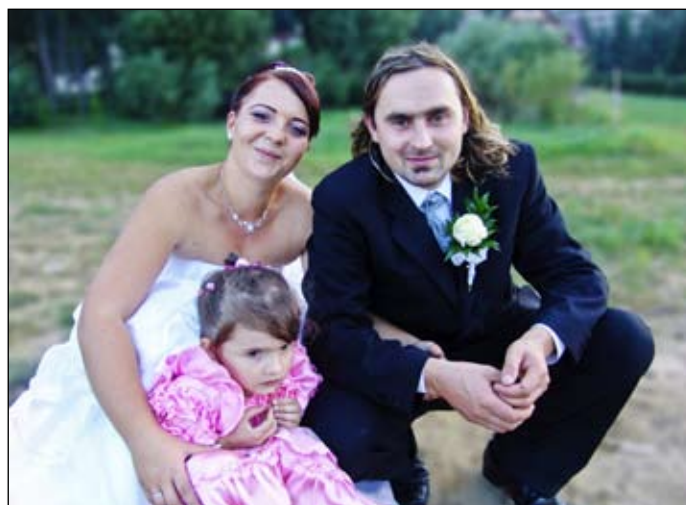

Veronika a Peter Sobčákovi
22. 9. 2007

V DOBROM AJ ZLOM, V ZDRAVÍ I V CHOROBE, V ŠŤASTÍ I NEŠŤASTÍ...

Andrea a Rastislav Kekelákovci 29. 9. 2007

Katarína a Miloš Úradníkovci s neterou 18. 8. 2007

Dominika a Daniel Věčerkovci
17. 2. 2007

Martina a Marek Lipiakovci 22. 9. 2007

Daniela a Marián Chajdiakovci 9. 6. 2007

LUNIK IX – RÓMOVIA A JEDEN KLIŇAN

JOZEF ČERVENĚ (Jožko, ako ho jeho rodáci volajú) sa narodil pred 37 rokmi v Kline Olge a Antonovi ako ich štvrté dieťa. Detstvo prežil v početnej rodine siedmich súrodencov. Vždy patril k tým rozvážnejším ľuďom a Pán si ho vyvolil, aby kráčal po jeho chodníčkoch. Päť rokov pracuje na Luniku IX v Košiciach – sídlisku, ktoré je známe ako sídlisko Rómov. Žije medzi nimi, pomáha v bežných maličkostiach i veľkých veciach a hlása Božie slovo. Nám poskytol zopár postrebov o živote na tomto mieste.

1. Kedy Vás napadla myšlienka zasvätiť svoj život kňazskému povolaniu?

Bolo to v roku 1988 počas štúdia na vysokej škole v Nitre, kde som nastúpil po ukončení strednej školy v Liptovskom Mikuláši. Chodieval som tam do spoločenstva mladých na faru k „františkánom“, ktorú spravoval Ladislav Vrábek. Bol pre mňa vzorom obetavého veriaceho kňaza rovnako ako náš vtedajší pán farár Jozef Tavel. V tom čase som mal dievča a nebolo pre mňa jednoduché rozhodnúť sa. Vidím to tak, že Boh chcel, aby som žil iba pre Neho a pre tých, ku ktorým ma pošle. Preto som po prvom nedokončenom semestri odišiel zo školy domov a nastúpil som do práce na drevársku prevádzku v Kline. Tam som pracoval pol roka ako robotník až do nástupu na teológiu v Bratislave.

2. Aká bola vaša predstava o práci kňaza, keď ste študovali?

Už počas štúdia ma veľmi oslovila najmä práca s mládežou v spoločenstvách. Pripadal som si veľmi mladý a neskúsený ísť pracovať niekde do farnosti a byť oporou starším a skúsenejším ľuďom. Myslím, že toto bol jeden z hlavných dôvodov, pre ktorý som sa rozhodol pre vstup k saleziánom. Kvôli absolvovaniu formácie som mal aj prerušené štúdium teológie na 4 roky. Rok som bol v noviciáte v Poprade, ďalší rok som tam ostal ako asistent novicov a dva roky som pôsobil ako vychovávateľ na Gymnázium Jána Bosca v Šaštíne, kde som mal na starosti triedu, v ktorej bolo 40 chlapcov.

3. Vaše terajšie pôsobisko je v Košiciach, na Luniku IX – sídlisku, kde bývajú iba Rómovia. Ako ste sa dostali na toto miesto?

Dostal som sa tam po jednom stretnutí Rady pre pastoračie Rómov v Košiciach.

V tom čase som pôsobil v Toporci, obci, ktorej väčšinu obyvateľov tvorili Rómovia. Na rade sme rozprávali o Luniku IX, o tom, že tam žije najmä veľa detí, ktoré nikdy nepočuli o Bohu. Vedel som, že bude náročné začať tam s pastoračiou, no vedel som, že potrebujú počuť, že Boh ich má rád a chce, aby z nich vyrástli zodpovední ľudia.

chodí viac ako 2500 detí. Dospelí sú väčšinou nezamestnaní. Najviac ma mrzí to, že v mnohých rodinách neposielajú deti do školy a tiež to, že slušné rodiny, ktoré tu žijú spolu s ostatnými, majú také isté podmienky, ako tí, ktorí toto sídlisko devastujú.

5. Ako by ste charakterizovali Rómov vo všeobecnosti?

Jožko Červený vo svojej pracovni

4. Môžete našim čitateľom priblížiť život na tomto sídlisku?

Sídlisko vzniklo v roku 1983. Malo to byť sídlisko A+B+C. Teda mali tu bývať príslušníci armády, bezpečnosti a Cigáni. Sídlisko má okolo 650 bytov a bolo postavené pre 2500 ľudí. Dnes tu žije viac ako 6000 ľudí. Sídlisko je veľmi malé, má rozlohu len 1 km² – asi ako od začiatku Klina po kultúrny dom. Je tu škola, do ktorej

Sú to ľudia s ázijskou mentalitou, ktorá je úplne iná ako naša a ktorá bola kazená u nás tým, že dlhé roky dostávali všetko zadarmo. Málokto z nich dokáže plánovať ďalej ako na jeden týždeň dopredu. Rodinné oslavy majú u nich veľkú dôležitosť, väčšiu ako ísť do školy, či do práce. Na druhej strane vedľa spolu smútiť, aj sa spolu radovať.

6. Čo Vás po príchode tam najviac prekvapilo?

Najväčším prekvapením pre mňa bolo to, že z celého sídliska sme tu našli len dvoch, ktorí boli na prvom svätom prijímaní a tiež to, že len zopár ľudí poznalo modlitbu Otče náš a Zdravas Mária. Napr. na prvé sväté omše sme museli vytlačiť texty, podľa ktorých odpovedali.

7. Zámerom Vašej prítomnosti na tomto sídlisku bolo hlavne oboznámiť tamajších Rómov s kresťanstvom. Čím ste začali svoju misiu?

Začali sme tým, že sme sa rozprávali s ľuďmi o ich problémoch a starostiach. Pre deti, ktoré sa mohli dovtedy hrať iba na ulici, sme doťahli maringotku, do ktorej sme umiestnili stolné futbaly a postupne sme začali s vyučovaním náboženstva a so svätými omšami pre tých, ktorí mali záujem. Na prvých svätých omšiach som aj počas omše sám hrával na gitare.

8. Čo a kto Vám najviac pomohol v začiatkoch?

Mesto Košice nám poskytlo byt na bývanie. S vybavením bytu nám pomohol Arcibiskupský úrad v Košiciach a tiež veľa dobrých ľudí, ktorí nám ponúkli skrine, stoličky, peniaze na nákup drobností do kuchyne. Neskôr nám veľmi pomohla aj riaditeľka tamjšej ZŠ, keď nám poskytla priestory, ktoré sme zrenovovali vďaka príspevku z Renovabis, Kirche in Not, a podniku U.S. Steel Košice, ako aj nadácia Intenda a mnohí ďalší dobrí ľudia. Pre zaujímavosť – prvé stoličky v kaplnke boli sedadlá, ktoré boli kedysi v kine v Kline a neskôr na chóre v kostole.

9. Čo sa za tie roky tvrdej práce celému Vášmu tímu ľudí podarilo?

Odučili sme tisícky hodín náboženstva. Dnes tu už je len málo ľudí, ktorí by sa nevedeli pomodliť základné modlitby.

Pokračovanie – s. 10

LUNIK IX – RÓMOVIA A JEDEN KLIŇAN

Dokončenie – s. 9

Skoro každý už tu bol aspoň jedenkrát na svätej omši a podarilo sa nám priviesť už okolo stovky detí k prvému svätému prijímaniu a tento počet z roka na rok narastá. Medzi staršou mládežou pribúdajú takí, ktorí majú záujem aj o sviatosť birmovania a o sviatosť manželstva. Okrem duchovnej práce sme sa venovali aj zamestnávaniu dospelých. Poskytli sme zamestnanie viac ako 200 ľuďom. Skoro všetci z nich predtým nepracovali. Myslím, že viac ako polovica z nich pracuje dodnes a začali sa lepšie starať o svoje rodiny.

10. Aký vzťah majú Rómovia k Vám dnes v porovnaní s tým, keď ste medzi nich prišli?

Dnes sú tu už všetci presvedčení, že pomáhame najmä deťom, aby sa z nich stali lepší, zodpovednejší ľudia. Jediní, ktorí nás neznašajú, sú miestni úžerníci, pretože sme im odlákali veľa zákazníkov tým, že sme im pomohli nájsť si prácu.

11. Čo považujete za najväčší úspech Vašej tamojšej práce?

Napríklad – jedna rodina, kde sme pomohli otcovi rodiny nájsť si prácu a dcéra bola u nás na svätom prijímaní, má už dnes svoj byt v meste. Viacerí mladí, aj s našou pomocou, dokončili učňovky a školy, ktoré chceli na naliehanie rodičov zanechať. Veľa detí si zlepšilo prospech v škole vďaka

ka tomu, že pravidelne chodievajú k nám na doučovanie, a tiež aj preto, že ich neustále vedieme k tomu, aby zodpovedne pristupovali k svojej budúcnosti. Jedno dievčatko – Martinka si zlepšila priemer v škole zo 4,0 na 2,5 a je rozhodnutá učiť sa ešte lepšie.

12. Ako vidíte budúcnosť Rómov z Lunika IX?

Ich budúcnosť veľmi závisí od toho, koľko zodpovednosti od nich spoločnosť začne vyžadovať. Mnohí z tunajších obyvateľov sa správajú ako nezodpovedné deti len preto, že mesto Košice im poskytuje, napriek ich nezodpovednému správaniu, určité výhody. Od dospelých je potrebné vyžadovať, aby pracovali, od detí, aby pravidelne chodili do školy. Každý z nich by sa mal mať natolko dobre, nakoľko si to zaslúži.

13. Táto práca nepozná „pracovné hodiny“. Máte ešte dost síl?

Medzi Rómami pôsobím priamo už viac ako 8 rokov. V lete, po ukončení tejto misie, Lunik IX preberajú saleziáni. Začal som so štúdiom sociálnej náuky Cirkvi a tiež sociálnej práce a mal by som prednášať na katolíckej univerzite sociálne predmety. Je však dôležité, kde ma bude potrebovať Boh. Myslím, že on si nájde cestičky, ako ma tam dostane. V takejto chvíli si zvyknem pripomínať slová môjho uja Antona Pajtu: „Všetko je v pevnejších rukách.“

– j –

„Zožnámil“ mnohé deti s Bohom a priviedol ich ku svätému prijímaniu

Interview s Bohom

„Pod ďalej,“ povedal Boh. „Tak ty by si so mnou chcel urobiť interview?“ „Ak máš čas,“ povedal som. Boh sa usmial a odpovedal: „Môj čas je večnosť, a preto je ho dost na všetko. A na čo sa ma vlastne chceš spýtať?“ „Chcel by som vedieť, čo ťa na ľuďoch najviac prekvapuje,“ povedal som.

Boh odpovedal: „To, že ich nudí byť deťmi, a tak sa ponáhľajú, aby dospeli, a keď sú dospelí, zase túžia byť deťmi. Prekvapuje ma, že strácajú zdravie, aby zarobili peniaze, a potom míňajú peniaze na to, aby si zas dali zdravie do poriadku. Prekvapuje ma, že sa tak strachujú o budúcnosť, že zabúdajú na prítomnosť, a tak vlastne nežijú ani pre prítomnosť, ani pre budúcnosť. Prekvapuje ma, že žijú, akoby nikdy nemali umrieť, a umierajú, ako keby nikdy nežili.“

Boh ma vzal za ruku a chvíľu sme mlčali. Potom som sa spýtal: „Čo by si, ako rodič, chcel naučiť svoje deti?“ Boh odpovedal: „Chcel by som, aby vedeli, že nemôžu nikoho donútiť, aby ich miloval. Môžu len dovoliť, aby ich druhí milovali. Chcel by som, aby vedeli, že najcennejšie nie je to, čo v živote majú, ale koho majú. Chcel by som, aby vedeli, že nie je dobré porovnávať sa s druhými. Každý bude súdený sám za seba, a nie preto, že je lepší alebo horší než iní. Chcel by som, aby vedeli, že bohatý nie je ten, kto má najviac, ale ten, kto potrebuje najmenej. Chcel by som, aby vedeli, že stačí len niekoľko sekúnd, aby sme ľuďom, ktorých milujeme, spôsobili hlboké zranenia, ale trvá niekoľko rokov, kým sa rany zacelia. Chcel by som, aby sa naučili odpúšťať, a to odpúšťať skutkom. Chcel by som, aby vedeli, že sú ľudia, ktorí ich veľmi milujú, ale ktorí nevedia, ako svoje city vyjadriť. Chcel by som, aby vedeli, že za peniaze si môžu kúpiť všetko okrem šťastia. Chcel by som, aby vedeli, že ozajstný priateľ je ten, kto o nich všetko vie, a napriek tomu ich má rád. Chcel by som, aby vedeli, že vždy nestačí, aby im odpustili druhí, ale že oni sami musia odpúšťať.“

Nakoniec Boh dodal: „Nezabudni, ľudia hocikedy zabudnú, čo si pre nich urobil, ale nikdy nezabudnú, ako sa vedľa teba cítili.“ Chvíľu som ešte sedel a tešil sa z Božej prítomnosti. Potom som odišiel ŽIT.

Na spoločnom posedení

SVEDČIŤ SVOJÍM ŽIVOTOM

Prvé sväté prijímanie v Klíne

Slávnostne vyzdobený kostol, krásne biele šaty mladých slečien, ktoré pripomínali nevesty, dôstojné obleky ich spolužiakov, pozorné a láskavé oči ich rodičov, ktorí sa kochali svojimi ratoľstami, duchovná i osobná prítomnosť ich krstných rodičov, a hlavne čisté srdiečka po prvej svätej spovedi – to všetko 4. mája ohlasovalo príchod prvého svätého prijímania našich malých tretiačikov a očakávania Ježiška.

Obavy, či sa nepotknem, či budem vedieť, čo mám robiť, či dobre zaspievam, či dobre prečítam pred toľkými ľuďmi, či..., to všetko patrilo aj k tejto oslave. Tieto pocity zodpovednosti za seba i svojich blízkych pridávali tejto akcii na slávnosti a dôstojnosti. Všetky obavy však boli zbytočné, pre-

FOTO Peter Jendrol'

tože vďaka kvalitnej a láskavej príprave sestričky Lucie, vdp. E. Ďubeka, ktorý celú slávnosť celebroval a vrúcného „dozoru“ Pána Boha, všetko dopadlo nádherne.

Malí kresťania nakoniec spokojne odišli do svojich

domovov osláviť tento veľký deň v kruhu svojej rodiny. Všetkým nám zostáva len dúfať, že rozšíria rady tých, ktorí budú šíriť dobré meno kresťanstva v praxi – t. j. svedčiť svojím životom o tom, čo slovo „kresťan“ znamená. – red–

Svätec sa k nám prihovára aj svojím menom

alebo voľba mena pri krste, birmovke, rehoľných sľuboch

V súčasnej dobe môžeme pozorovať úpadok chápania krstného mena, v snahe bagatelizovať jeho hodnotu, a tak zbaviť krstné meno jeho hlbokého významu. Príčinu tohto javu môžeme hľadať v období totality, keď sa spoločnosť usilovala dištancovať sa od kresťanskej tradície a tento vplyv vidíme aj dnes. Rozdiel je len v tom, že totalitnú moc nahradil vplyv liberálnej spoločnosti. Dávanie mena má však životný, bytostný význam a krstné meno s voľbou patróna má hlbší podtext než si uvedomujeme.

V dnešnej spoločnosti je nám perverznosť, slizkosť, hrubosť, surovosť, vandalizmus blízka asi tak, ako televízie, sexidoly, horory, celebrity v rôznych podobách a menách.

Pri krste nie je vylúčené dať si aj iné meno, než meno

svätca. Lenže „Katechizmus katolíckej cirkvi“ hovorí, že „pri krste Pánovo meno posväcuje človeka a kresťan dostáva svoje meno v Cirkvi.“ Môže to byť meno svätca, čiže učeníka, ktorý žil životom príkladnej vernosti voči svojmu Pánovi. Patronát svätca poskytuje vzor lásky a zabezpečuje jeho orodovanie. Krstné meno môže vyjadrovať aj niektoré kresťanské tajomstvo alebo kresťanskú čnosť. „Rodičia, krstní rodičia a farár majú dbať na to, aby sa nedávalo meno, ktoré je cudzie kresťanskému zmysľaniu.“ (KKC 2156)

Dnes sa už hanbíme dať meno Jozef, Ján, Peter, Pavol, ... alebo Anna, Mária, Alžbeta, Žofia, Katarína, ... sú už ošúchané a staré. Chceme byť moderní, novodobí, a pritom strácame súvislosť života a prostredia, v ktorom žijeme.

Význam voľby patróna spočíva v tom, že „Boh volá každého po mene. Meno každého človeka je posvätné. Nomen – omen. Meno je ikona osoby. Vyžaduje úctu na znak dôstojnosti toho, kto ho nosí.“ (KKC 2158) „Priaté meno je meno na večnosť.“ Toto chápanie nie je nové, ale bolo i v minulosti. U mučeníkov a svätcov sa vždy hľadala opora a posila v rôznych životných situáciách. Dôvera v ich orodovanie, skúsenosť, obdiv, úžas a úcta súviseli s prijímaním ich mena. Z toho dôvodu si i dnes vyberáme patrónov a vzory pre život.

Pri krste je voľba mena rovnako dôležitá ako zodpovednosť za výchovu dieťaťa. Človek potrebuje človeka, Boha, svedomie i anjela strážcu. Predpokladá sa, že k nemu nachádza bližší VZŤAH, ktorý ovplyvňuje rozvoj jeho osobnosti. Meno človeka

vyjadruje jeho totožnosť a je pevnou súčasťou jeho každodenného života a podieľa sa na vytváraní obrazu o ňom. Znalosť mena je počiatkom vzťahu medzi ľuďmi, rúca bariéry a umožňuje dôverné oslovenie a úctu.

V Biblii vidíme, že i Boh volá človeka po mene a oslovuje ním každého z nás. Krstné meno sa skrze krst spája so spoločenstvom svätých a s ich pomocou nám má ísť o stále približovanie sa ku Kristovi. Tak prispieva k ovplyvňovaniu vlastností človeka a celej budúcnosti.

Preto by nám malo záležať na tom, aké meno dávame svojmu dieťaťu. Po svojich rodičoch sme zdedili kresťanské hodnoty a tie by sme mali odovzdávať aj ďalším generáciám. Nech nám nie je ľahostajné dávať tieto kresťanské hodnoty aj iným.

– E. Dúbek, kňaz –

Klin má svoju dominantu

Keď sa pozriete pozorným okom smerom ku Grape, zbadáte zvláštnu bielu siluetu stojacu priamo pod horou. Vyrástla tu ako „huba po daždi“, z večera do rána, a priťahuje pozornosť obyvateľov Klina. Ide o sochu Krista – napodobeninu tej, ktorá sa nachádza v Rio de Janeiro v Brazílii. Je samozrejme menšia – s podstavcom má výšku 9,5 m, rozpätie rúk je 7 m a váži 23 ton. Vedľa sochy stojí altánok, kde si jej obdivovatelia môžu oddýchnuť.

Ako sa tam socha ocitla? Je výsledkom snaženia p. Jozefa Sroka, ktorý ju dal zhotoviť vo svojej firme. „Nápad prišiel z debaty medzi Ludom Svetlošákom a Petrom Ganobjakom, ktorý sa podujal pomôcť zrealizovať toto dielo ešte pri otváraní altánku na Vahanove,“ vysvetlil nám p. Sroka. „Sochu sme napodobnili z internetu a je zo železobetónu a iporu, ktorý sa brúsil do tejto podoby. Nakoniec sa to všetko nalakovalo bielou silikónovou farbou. Celé nám to trvalo asi dva mesiace. Pozemok na tento účel nám ponúkol p. Florián Volf.“

J. Sroka sa nám priznal, že jeho úmyslom bolo vytvo-

riť niečo, čím by sa aj Klin trochu zviditeľnil. Prečo socha Krista? „Nuž, nikdy nie je dosť vďaky za všetko, čo v živote máme. Toto miesto je bližšie ako Vahanov a je odtiaľ tiež nádherný výhľad na okolitú prírodu a tak dôvod na rozjímanie a pookriatie duše,“ zdôvodnil svoj zámer p. Sroka.

– red

Z histórie Klina – IV. časť

Základné informácie z minulého čísla:

- **Klin ako plátennícka dedina**
- **úbytok obyvateľstva**
– morové epidémie,
vystáholectvo
- **obecní učitelia**
– J. Szcécsányi,
J. Kubica, F. Mereš
- **nevyhovujúci stav školskej budovy**

Po zrušení poddanstva sa pomer medzi Oravským panstvom a Klinom upravil urbárskou dohodou v októbri 1875. Dohodou sa v skutočnosti vytvoril Spolok bývalých urbarialistov obce Klin. O dvanásť rokov neskôr už existoval prvý hospodársky plán lesa, ktorý schválilo ministerstvo pôdohospodárstva. Obsahoval údaje o polohe lesa, veľkosti, o majetkových pomeroch, o škodlivých vplyvoch pre les a pod. Lesný majetok bol v lokalitách Stankovka, Olexova, Kohútova, Sarý háj. Mal rozlohu 166,14 hektárov. Dezením, predajom a kúpou medzi podielníkmi sa zvyšoval počet účastníkov, tým sa však ich veľkosť zmenšovala. V podieloch mali zastúpenie rodiny ako napr. Skyčák, Košťál, Gromada, Mišek, Kozák, Zviaz, Mogel, Bobák Svetlošák, Francus...

Valná hromada všetkých podielníkov volila predsedu a výbor spolku na dobu troch rokov. Medzi členov výboru patrili gazda, pokladník, zapisovateľ, hájnik, 6 a viac prisažných. Predseda spolku bývalých urbarialistov bol aj členom obecného zastupiteľstva.

Spolok urbarialistov pomáhal finančne i materiálne pri každej stavbej akcii v obci: stavba mostov, kostola, školy, obecného domu. Významný príjem plynul z predaja dreva (smrekového, jedľového, smrekovej kôry). Drevo predávali verejnou súťažou a dražbou. Kupec musel dodržať isté podmienky, napr. bol povinný zamestnať pri prevoze dreva furmanov (povozníkov) z obce.

Správu a užívanie lesného majetku v Kline prevzali v roku 1953 Štátne lesy v rámci socializácie. Zákonom SNR č. 229 z roku 1991 sa lesný majetok vrátil pôvodným vlastníkom, ktorí obnovili činnosť spolku bývalých urbarialistov.

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia bola obec veľmi chudobná. Svedčí o tom aj hotovosť v obecnej pokladnici: 8 korún a 47 filierov, chudobinský fond 297 korún a hotovosť zvončeka 92 korún. Chudoba vyhánala ľudí z dediny. Sťahovali sa za prácou do Ameriky, niektorí do Budapešti. Napríklad v roku 1901 sa do Pešti vysťahoval M. Salajka a v roku 1910 J. Remes s rodinou.

Počas 1. svetovej vojny museli muži narukovať. Hospodárstva bez gazdov upadali. Celá farcha zostala na ženách, deťoch a starcoch. Dobytok, seno a slamu úradu zhabali pre armádu, čo ešte zväčšilo hmotnú biedu ľudí.

Na bojiskách 1. svetovej vojny padol Gustáv Šatan, ktorý zanechal 3 deti, Ján Červený zanechal 5 detí, Matej Liščák zanechal 2 deti, Vendelín Úradník a Pavol Salajka. Okrem toho si ďalšie ľudské životy

Pamätná tabuľa venovaná F. Skyčákovi umiestnená v kostole Sv. Antona

vyžiadala epidémia chrípky, tzv. španielky. Ľudia po domoch ležali vo vysokých horúčkach a nemali lieky. Pre porovnanie: v roku 1900 bolo v Kline 901 obyvateľov, v roku 1910 len 837 obyvateľov, až v roku 1930 počet obyvateľov znova narástol na 908.

Rozpad Rakúsko-uhorskej monarchie aj obyvatelia obce Klin privítali s radosťou. Videli v tom koniec dlhotrvajúceho strádania i maďarského útlaku. Vďaka Františkovi Skyčákovi st. boli na nové udalosti pripravení. Postupne v obci oživila činnosť na úseku kultúrnom i národnom. V roku 1919 si založili obecnú knižnicu. Jej správcom sa stal miestny učiteľ Anton Naništa.

Napriek všeobecnému nedostatku si občania opravili kaplnku a začali organizovať zbierku na nové zvony (náhradu za zabrané po-

čas vojny) väčšou sumou prispeli rodáci „Amerikáni“ – O. Oleksík, J. Sojka, A. Knaperek i F. Skyčák, Spolok urbarialistov a Obecný úrad v Kline. Dva zvony boli nakoniec zakúpené v roku 1923 od firmy Hiller v Brne za 30 tisíc korún.

(Peter Huba: Klin, 1966)

– ar –

NA SVET SME PRIVÍTALI

od 1. 1. 2008

Tadeáša Chajdiaka, Jakuba Belkotiaka, Líviu Kosmelovú, Tobiasa Klinovského, Fabiolu Litvákovú, Karolínu Bahledovú, Noemi Plaskúrovú, Kristiána Šimka

Vzdelanie je podmienkou kultúrnosti

Hneď na začiatku si položme otázku: „Je vzdelanie podmienkou kultúrnosti?“

Podľa mňa, každý národ, každý štát má povinnosť svoje vzdelanie rozvíjať. Keby ľudia, ktorí žili pred nami nepoznali písmo, teraz by sme o nich nič nevedeli. Nepoznali by sme históriu nášho štátu, iných štátov či históriu celého sveta.

Kultúra, to je vzdelanie samo o sebe. Sú to mnohé knihy uschované v knižniciach, vzácne hrady, divadlá, kiná, ba dokonca aj televízne a rozhlasové štúdiá. Keby vzdelanie zaniklo, kultúra by neexistovala. Neboli by viac knižnice plnené knihami. Načo aj. Veď nemali by sme čo v nich uverejňovať. Ľudia by nevede-

li písať ani čítať. Nikto by v tom prípade ani len netušil, že na našom území boli niekedy Kelti či Turci.

Pamätáte sa ešte? Boli časy, keď vzdelávať sa mali možnosť len ľudia, čo niečo „znamenalí“, ktorí mali peniaze. Ale dnes máme možnosť študovať všetci. Bez ohľadu na rasy či peniaze. Máme šancu študovať, byť o niečo múdrejší, tak nezhodme tú šancu!

Existuje jeden citát od Petra Lipperta: „Život si nemožno vybrať, ale je možné z neho niečo urobiť.“

A preto urobme niečo so svojím životom. Vytvoríme život, ktorý bude zaujímavý a život, ktorý bude podporovať vzdelanie nás i ďalších generácií. Nech pre ďalšie generácie nie je vzdelanie len určitou výhradou, ale

nech je vzdelanie pre nich podmienkou, bez ktorej nie je život životom.

Pre dnešné deti a mládež je vzdelanie niečo zbytočné, márnivé. Myslia si, že svet nepotrebuje vzdelanie, nepotrebuje školy. Lenže opak je pravdou. Vzdelávaním sa cudzích jazykov dostávame možnosť cestovať a popritom spoznávať kultúru iných krajov. Pri výučbe dejín spoznáваме, ako život začínal žiť. Fyzika nám vysvetľuje deje, ktoré sa stávajú okolo nás. Vlastne veda a vzdelanie je všade okolo nás.

Treba len otvoriť oči a uvidíme, že vzdelanie je podmienkou kultúry aj života. A nie je len podmienkou, ale aj súčasťou, tak ho netreba ignorovať. Treba mu dať šancu, aby sa rozvíjala kultúra ľudstva.

Eva Matušáková, 9. B

ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ IM, PANE ...

od 1. 1. 2008

Štefan Lipjak, 82-ročný
Štefan Prísazný, 76-ročný
Vendelín Boháč, 80-ročný
Mária Sitarčíková, 89-ročná
Júlia Gavroňová, 69-ročná
František Kosmel, 85-ročný
Mária Matušáková, v nedožitých 100 rokoch
Karol Červený, 93-ročný
Žofia Jadroňová, 59-ročná

Som „skoro prvák“

Zápis do 1. ročníka

A ukážem im to, aký som ja zručný

V dňoch 6. a 7. februára 2008 sa na našej základnej škole uskutočnil zápis budúcich prváčikov. Zapísat sa prišlo 34 detí.

Vo dverách triedy privítali deti pani učiteľky 1. stupňa. Z očí detí sa dala vyčítať radosť

ale i strach. Jednoducho očakávanie niečoho nového.

Rôzne úlohy im pomáhala prekonávať známa rozprávková bytosť – Červená čiapočka.

S Červenou čiapočkou počítali kvietky na lúke, stavali domček pre babičku z rôznych geometrických tvarov, chodili na nákup pre babičku, kde museli rozpoznať pečivo či rôzne druhy ovocia a zeleniny.

Všetci sme predsa umelci. Neveríte?

Farby a tvary ovládam. Ja sa len tak nesmelo tvárim

Samozrejme a veľmi rady deti ukázali aj svoje výtvarné zručnosti a postavili Červenej čiapočky si nakreslili. Nakoniec, okrem sladkej odmeny, dostali darček, ktorý pre ne zhotovili starší žiaci.

Z triedy už vychádzali tváričky usmiate, bez akýchkoľvek obáv, tešiace sa z pocitu, že sú z nich už „skoro prváčikovia“.

Katarína Lipiaková

Zasa mám(e) domácu úlohu!

Každé školopovinné dieťa dostáva takmer každý deň domácu úlohu.

Niektoré ich milujú a robia si ich ochotne, iné sa im vyhýbajú, a odkladajú ich, alebo si ich vôbec neurobia. Úlohy sa stávajú často ničiteľom pokoja v rodine a zdrojom frustrácie pre dieťa i jeho rodiča.

Ako môžete pomôcť vášmu dieťaťu s úlohou?

1. Vy, ako **rodič by ste mali dozrieť**, či si dieťa robí domáce úlohy a skontrolovať, ako ich zvláda. Treba vychádzať z toho, že úlohy sú spôsobom, ako si upevniť učivo, ktoré v škole preberalo. Sú podstatné pre jeho napredovanie a istotu;

2. robenie domácich úloh by malo mať **pevne stanovený čas**, kedy sa vykonávajú. Úlohou rodiča je tento režim od dieťaťa vyžadovať. Čas písania úloh nemá byť bezprostredne po návrate zo školy, ale v čase, keď si dieťa trochu oddýchlo od svojich školských povinností. Písanie úloh by však nemalo byť stanovné na večer, keď je dieťa už unavené. Nevládalo by sa sústrediť a úlohy by urobilo rýchlo a nedostatočne. **Termín sa nemá meniť!** V prípade menenia stanoveného času, bude vaše dieťa skúšať

vyjednávať, čo spôsobuje zbytočné obojstranné konflikty;

3. dieťa by si malo robiť domáce úlohy **na mieste na to určenom**. Nemá to byť pri televízii, počítači. Niektoré deti môžu rozptyľovať aj hudba, či hra jeho súrodencov.

4. domáce úlohy **by si malo robiť samo**. Niekedy dieťa predstiera, že si ich nedokáže urobiť, pretože chce prilákať vašu pozornosť, aby ste mu pomohli a ono sa rýchlo zbavilo záťaže.

5. ak je však úloha pre vaše dieťa naozaj ťažšia, skúste mu pomôcť. Nazabúdajte, že vy, ako rodič, máte byť poradcom, nie riešiteľom domácej úlohy;

6. **zachovajte pokoj** a nekričte na dieťa, ak niečomu nerozumie;

7. prvým krokom vašej pomoci je **prejsť s dieťaťom pokyny**, aby ste sa uistili, že porozumelo zadaniu. Ak si aj vtedy nevie rady, treba mu s úlohou pomôcť. Neznamená to, že ju zaňho urobíme, ale po krokoch dieťa **navedieme na správne riešenie**. Je dobré neriešiť priamo úlohu z domácej úlohy, alebo vymyslieť úlohu podobnú, na ktorej dieťa naučíme dospieť k správnejmu riešeniu. Nakoniec by si dieťa malo urobiť svoju domácu úlohu bez vašej pomoci a tak sa samo presvedčilo, že úlohu dokáže zvládnuť;

Písanie úlohy chce vhodné miesto, čas a trpezlivosť

8. dieťa by nemalo „naučiť“ rodiča mať zodpovednosť za jeho úlohy, ale rodič by mal naučiť dieťa dospieť k jeho zodpovednosti za ne;

9. dieťaťu **nepomôžeme, ak** pri vypracúvaní jeho domácej úlohy **prejavujeme nesúhlas s praktikami jeho učiteľa**, spochybňujeme jeho prístup, a pod. Nielen že tým nabúrujeme autoritu učiteľa u svojho dieťaťa, ale prispejeme k negatívnemu postojú dieťaťa k povinnostiam, ktoré naňho jeho učiteľ kladie. Dieťa takto okamžite nájde spôsob, ako ospravedlniť svoje chyby a nedostatky zodpovednosti. Vytvorilo by to nielen negatívny vplyv na jeho vzťah k uče-

niu a k jeho učiteľovi, ale aj pochýbné morálne hodnoty;

10. ak vaše dieťa nedosahuje, aj pri vašej pomoci a jeho ochote, výsledky, ktoré sa od neho očakávajú, nefrustrujte ho. Vyžadujte jeho snahu, ale **neprejavujte prílišné sklamanie** a nebudaj neukazujte, že ho máte menej radi.

11. v prípade, že dieťa nosí dlhšie zlé známky, nezvláda zadania, a na základe vašich sedení s dieťaťom viete, že sa naozaj učí, je nutné **porozprávať sa s jeho učiteľom** a nájsť dôvody tohto stavu. Dieťa môže mať napr. poruchy koncentrácie, poruchy učenia, ktoré potrebujú osobitný prístup aj z vašej strany. —j—

Prvý apríl sa v škole v Klíne prejavil netradičným maskovaním jej žiakov

Nazbierali takmer 7 ton papiera

Základná škola v Klíne každoročne organizuje zber papiera formou súťaže medzi triedami.

Ide o prestíž medzi triedami i o lákavé odmeny. Napr.: trieda, ktorá obsadí prvé miesto, získa deň voľna a

Žiaci pri práci na projekte „Čistá dedina“

za druhé miesto trieda dostane 500 Sk.

Výsledky zberu podľa jednotlivých tried: I. 9. B – 1064 kg, 2. 8. B – 783 kg; 3. 6. B – 611,75 kg; 4. 3. A – 609 kg; 5. 5. trieda – 562,5 kg; 6. 8. A –

530,5 kg; 7. 9. A – 413 kg; 8. 2. B – 329,75 kg; 9. 3. B – 325,5 kg; 10. 6. A – 319,5 kg; 11. 1. A – 271,5 kg; 12. 4. A – 230 kg; 13. 4. B – 200,5 kg; 14. 1. B – 175,5 kg; 15. 2. A – 146 kg; 16. 7. B – 109 kg; 17. 7. A – 61,5 kg.

Karnevalová párty v MŠ

Karnevalová párty sa v našej MŠ konala v utorok 4. 2. 2008. Celá trieda sa v tento deň zmenila na rozprávko-

vú krajinu plnú rozprávkových bytostí s prevahou malých princezníček. V rozprávkovej krajine vládla samozrejme rozprávková atmosféra radosti, smiechu a dobrej nálady. Slávnostne prestretý stôl sa prehýbal pod dobrotami a sladkosťami a džúsmi, ktorých si deti v tento deň mohli dopriať koľko len chceli! Pozvanie k stolu prijali aj najvzácnejší

hostia z najvzácnejších – rodičia. Priebeh celej karnevalovej párty bol popretkávaný rôznymi hrami a súťažami, pri ktorých si mohli naše masky „zapózovať“ pred fotoaparátom.

Na záver sme masky vyhodnotili. „Všetky boli najkrajšie“ a teda aj ocenené peknými cenami. A pre toto všetko sa tešíme na ďalší.

Ako vidia futbaloví tréneri Klina svoje mužstvo

Futbal patrí medzi základné športové vyžitie našej obce. Futbalové mužstvá Klina vyhrávajú i prehrávajú. Povzbudivé je, že máme dobrých hráčov medzi tými najmladšími. Bude raz Klin väčším pojmom medzi futbalovými tímami? Ako vidia tréneri svoje mužstvo?

Mladší žiaci

– **tréneri:** K. Bobák, P. Jendroľ – „Mladší žiaci, t.j. 9-11-roční chlapci, nám zatiaľ robia radosť. Už dva roky po obnovení činnosti tejto kategórie obsadzujeme 2. alebo 1. miesto vo svojej kategórii. Teraz sme po jeseni prví. Pravidelne v stredu trénujeme (v zime v telocvični a neskôr na ihrisku). Chlapci sa k nám hlásia sami. Prídu si pozrieť kamarátov, ako hrajú, a mnohých to začne baviť. Tibor Svetlák, jeden z našich odchovancov, dokonca odišiel hosťovať do Ružomberka. Tento rok nám však odchádzajú i najstarší hráči, takže si budeme musieť vychovať mladších. Dúfame, že sa nám bude dariť.“

Starší žiaci

– **tréneri:** M. Kosmeľ, B. Baculák – „Držíme sa v strede tabuľky, 3. – 5. miesto. Mohli by sme byť ešte úspešnejší, ale to by chcelo iný prístup

zo strany našich zverencov. Mnohí naši hráči sú talentovaní, futbal hrať chcú, ale chýba im vytrvalosť a zodpovednosť, ktorá je nevyhnutná, aby boli lepšie výsledky. Nemalo by sa stávať, že si pred zápasom spravia „akciu“ a na druhý deň poriadne hrať nevládzu. Na škodu je aj to, že keď sa na tréningu trochu pritvrdí, už sa nám na ďalšom tréningu neobjavia. Potrebovali by sme záujem aj zo strany ich rodičov. Prečo si mnohí neprídu pozrieť výkony svojich detí? Vidíme, že chlapci čakajú i na takúto podporu.“

Dorast

– **tréneri:** L. Svetlošák, Ing. P. Gužik – „Sme na 3. – 4. mieste v II. triede. Toho roku máme ambície postúpiť do I. triedy. Na tréning chodíva približne iba 70% našich hráčov a tento prístup sa odzrkadľuje na výkonoch. Viac ich baví počítač, televízia, motorky. Vieme, že aby sme mali lepšie výkony, mali by naši chlapci chodiť na tréningy stále, preže im treba zlepšiť fyzický fond. Ale nedokážeme ich v tomto veku zmobilizovať. Mnohí majú talent a pri zodpovednejšom prístupe by mohli byť dobrým prínosom pre futbalistov-mužov.“

Futbalový tím mužov

Muži

– **tréner:** M. Úradník – „Sme momentálne v II. triede. Naším cieľom je postup do vyššej. Získali sme výborného brankára M. Melicherčíka, ktorý nám dokáže vychytať veľa nepríjemných akcií. S podmienkami na hru sú hráči spokojní. Trénujeme v piatky, ale narážame na problémy, pretože naši hráči nie sú doma každý týždeň. Niektorí pracujú mimo Klina a nedochádzajú domov každý týždeň. Sme radi, ak máme v kádri študentov, ktorí sú doma častejšie. To, že nemôžeme dať všetkých našich hráčov vždy dokopy, prípadne zranenia a častá zmena hráčskej pozície v zápase spôsobuje, že nie sme zladení. Veríme však, že svoj cieľ napl-

níme a čoskoro sa budeme vynímať vo vyššej tabuľke.“ – **red** –

Tabuľka 2. triedy MUŽI

1. Klin	23	18	3	2	63:15	57
2. Bziny	23	18	3	2	68:26	57
3. Zákamenné	23	15	3	5	57:29	48
4. Or. B. Potok	23	13	3	7	47:36	42
5. Liesek	23	13	1	9	35:42	40
6. Sihelné	23	12	3	8	54:28	39
7. Habovka	23	11	3	9	55:36	36
8. Or. Lesná	23	11	2	10	44:42	35
9. Beňadov	23	8	3	12	36:47	27
10. Hruštín	23	7	5	11	36:49	26
11. Vasilov	23	8	1	14	39:50	25
12. Mutné	23	7	2	14	23:41	23
13. Rabčice	23	6	3	14	28:69	21
14. Polhora	23	310	10	18:34	19	
15. Krušetnica	23	4	4	15	28:61	16
16. Istebné	23	4	3	16	23:49	15

Výsledky z 18. mája: muži Klin – Hruštín 1:0, dorast Klin – Breza 9:0, žiaci Klin – Mutné 3:2.

Futbalový tím starších žiakov

POZÝVAME VÁS NA DEŇ ŠPORTU A KULTÚRY

NEDEĽA 29. JÚNA 2008

Okrem športových súťaží pre deti a dospelých,
speváckej súťaže „HIT KLINA“,
VYSTÚPI AJ SPEVÁK PETER BAŽÍK
so skupinou FORCE.
KONCERT ZAČÍNA O 15. HODINE
NA IHRISKU TJ KLIN